

hed, ja, end ikke kan faa Bolig, saa mener jeg rigtignok, at der er Tale om et Almenvel af langt større Vigtighed, end naar der skal anlægges en Havn. Man bør prøve, om der er Mulighed for i det almindelige Marked at købe Jord til en nogenlunde rimelig Pris, og om man ved Tvangsauktioner kan faa fremskaffet Arealer, der kan tilfredsstille Befolkningens Jordtrang; men Forholdet er jo et saadant, at der ikke vil melde sig tilstrækkelig mange Købere, fordi Folk ikke har den Kapital, som skal til for at kunne oprette disse Hjem — det er sørgeligt, men det er sikkert saadan. Derfor er det ganske nødvendigt, at der træffes saadanne Forholdsregler, at den Ungdom, som staar der ude, og som efter min Mening har Krav paa at komme til at bo og arbejde ude paa Landet, hvor de ønsker at være, kan blive hjulpet dertil. Man skal vise dem, at vi her inde i Rigsdagen har Øje for de vanskelige Forhold, de lever under, og at vi vil komme dem i Møde saa meget som muligt og saa sige til dem, at mere kan vi ikke gøre i Øjeblikket. Men dersom Forholdene forandrer sig, er vi rede til yderligere at komme dem til Hjælp. Det er med andre Ord: at holde Haabet oppe hos den Ungdom, som jeg synes, vi alle sammen maa staa med Medynk overfor, saa vi næsten ikke kan forstaa, hvordan vi selv vilde stille os, hvis vi var i dens Sted. Det er jo ikke os, der staar herinde, som i særlig Grad føler Tidernes Tryk, men det er den Ungdom, som skal rykke ind i Virksomheden.

Der er ogsaa af forskellige Talere gjort opmærksom paa, at man ikke skal forcere Oprettelsen af disse Brug og ikke paa kunstig Vis fremelske dem. Men dette Skridt er sandelig hverken at gaa for hurtigt eller at oprette dem paa kunstig Vis. Man kunde snarere sige, at vi er kommet bagefter. Hvad vilde der dog ikke være vundet, dersom man, allerede før disse Tilstande indtraadte, allerede før 1914, havde haft samme Blik for disse Forhold, som vi har i Øjeblikket, og den samme Enighed om at ville gøre noget i Retning af, hvad der her foreslaas? Men det nytter jo ikke at tale derom. Nu er det blot om at gøre saa snart som muligt at faa vedtaget visse Foranstaltninger, som kan være til Hjælp for den Ungdom, der, som det blev sagt, staar og hungrer efter at komme i Forbindelse med Jorden. Det er rigtigt nok, som det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) sagde, at vi har Jord nok for en lang Fremtid; men det gælder om at

faa fat i denne Jord til rimelige Priser, og det er det, man ikke kan i Øjeblikket. Det ærede Medlem var ogsaa inde paa det Spørgsmaal, hvor man skulde faa Pengene fra, thi det kan jo ikke nægtes, at hvis man kan gaa ud fra, at disse Love i stor Udstrækning vil blive benyttet, maa det komme til at dreje sig om ret betydelige Summer for Staten. Men jeg ser ikke, der er andre Veje at gaa i Øjeblikket; hvis nogen kan anvise andre og bedre Veje, er jeg i høj Grad villig til at tage Hensyn dertil.

Det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) udtalte Ønsket om, at man snart kunde faa den Skattereform forelagt, som er bebudet, og hele dette Spørgsmaals Løsning staar jo ogsaa i den allernærmeste Forbindelse med en Skatteordning og en virkelig Jordvurdering. Det ærede Medlem fra Rønne nævnedes i den Forbindelse en Værdistigningsskat. Jeg for mit Vedkommende har jo talt om Værdistigningsskat i mange Aar, uden at nogen har villet slutte sig til denne Tanke; nu lader det til, at man kan bruge en Værdistigningsskat, ligesom jeg ogsaa tror, man til syvende og sidst bliver enig om at vedtage Bestemmelsen om Ekspropriation. En Værdistigningsskat skal jeg i øvrigt ikke komme ind paa ved denne Lejlighed idovder at nævne, at den vil have stor Betydning for Byerne og hele Boligspørgsmaalet der. Nu begynder Kommunerne jo at bygge for egen Regning i ret stor Stil, og jeg vilde anse det for ønskeligt, om de vilde fortsætte ad den Vej; men i saa Fald synes jeg, Kommunerne har Krav paa at faa Del i den Værdistigning, som netop fremkaldes ved, at de bygger nye Komplekser med Gader o. s. v.; som Følge deraf stiger Grundene ved Siden af i Værdi, men medens Kommunerne skal afholde Udgifterne til de dyre Bygninger, tager Ejerne af Nabogrundene Fordelen ved disse Bygningers Opførelse og putter den i deres egen Lomme. Jeg tror, Kravet om Værdistigningsskat er berettiget, og jeg tror, det i høj Grad vil fremme Kommunerne Byggeri, hvis det bliver vedtaget at indføre en Værdistigningsskat. Ikke alene for Kommunerne Skyld, men i det hele taget er det sikkert nødvendigt at faa en Værdistigningsskat, uagtet jeg godt ved, det kan siges, at det er meget vanskeligt at konstatere Værdistigninger. Jeg tror ikke, man kommer udenom denne Skat, thi hvis man skal fortsætte med, hvad man er inde paa i disse Forslag: at Staten køber Jord og lader den overgaa til dem, der